

6^ο Γυμνάσιο Κοζάνης

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-17**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Οικοτουρισμός: Μια οικολογική πρόταση ανάπτυξης και ζωής»

ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:
ΚΟΥΤΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ:

ΑΣΤΕΡΙΟΥ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

ΧΑΤΖΗΩΑΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ

**ΚΟΖΑΝΗ
Μάιος 2017**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Οικοτουρισμός-Βασικά στοιχεία και αρχές
3. Αρχές του οικοτουρισμού
4. Τα γενικά χαρακτηριστικά του οικοτουρισμού
5. Προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού
6. Τα μειονεκτήματα του μαζικού τουρισμού
7. Πλεονεκτήματα του οικοτουρισμού
8. Οικοτουριστικές επιχειρήσεις
9. Οι κυριότερες μορφές οικοτουρισμού
10. Επίλογος

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποστολόπουλος Κ., Σδράλη Δ., (2016), Εναλλακτικός και ήπιος τουρισμός υπαίθρου, Εληνοεκδοτική, Αθήνα

www.ecotour.gr

www.ecotourism.com

Εισαγωγή

Το φυσικό περιβάλλον αποτελεί βασική παράμετρο της τουριστικής ανάπτυξης μιας περιοχής. Η επίτευξη της βιωσιμότητας των τουριστικών περιοχών απαιτεί την ισορροπημένη συνύπαρξη του τουρισμού και του φυσικού περιβάλλοντος. Οι περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις από τον μαζικό τουρισμό επέδρασαν αρνητικά στο τουριστικό προϊόν και συνέβαλαν στην εμφάνιση νέων μορφών τουρισμού που προσανατολίζεται στο περιβάλλον και σε έναν πιο ανθρώπινο τρόπο ζωής. Μια τέτοια μορφή εναλλακτικού τουρισμού είναι ο οικοτουρισμός, οποίος θεωρείται ένας από τους αναπτυσσόμενους τομείς τουρισμού

Οικοτουρισμός-Βασικά στοιχεία και αρχές

Οικοτουρισμός είναι μια μορφή εναλλακτικού τουρισμού και αποτελεί συνδυασμό διακοπών στην ύπαιθρο με σεβασμό στο περιβάλλον καθώς και τον κύριο άξονα τουριστικής ανάπτυξης του τοπικού πληθυσμού στις προστατευόμενες περιοχές.

Οι αρχές του οικοτουρισμού:

- ▶ Διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας στην περιοχή και προστασία των σπάνιων ειδών του ζωικού και φυτικού βασιλείου
- ▶ Αναζωογόνηση της οικονομίας της τοπικής κοινωνίας
- ▶ Ευαισθητοποίηση των ίδιων των τουριστών στους ρυθμούς ζωής της τοπικής κοινωνίας

Προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού

Ως σημαντικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων θεωρούνται οι ακόλουθες:

- Η ύπαρξη ενός περιβάλλοντος καθαρού και υψηλής ποιοτικής στάθμης
- Ο συνδυασμός με αθλητικό τουρισμό, σε ειδικές προς τούτο αθλητικές εγκαταστάσεις
- Οι εγκαταστάσεις οικοτουρισμού να συνορεύουν με σημαντικές οικολογικές περιοχές και τοπία ή να βρίσκονται μέσα στα όρια τους
- Η επαφή των τουριστών με τα διάφορα βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία της φύσης της περιοχής με σκοπό την ανακάλυψη των εμπειριών που προκύπτουν από τις ήπιες μεθόδους επαφής με την φύση και την εξερεύνησή της
- Ο συνδυασμός με τον αγροτουρισμό για διαμονή δίνει δυνατότητες προώθησης της τοπικής κουζίνας και των τοπικών αγροτικών προϊόντων
- Ο συνδυασμός με πολιτιστικό τουρισμό οδηγεί σε ενδιαφέροντα αποτελέσματα

Τα γενικά χαρακτηριστικά του οικοτουρισμού είναι:

1. Το βασικό κίνητρο των ατόμων που επιλέγουν αυτή τη μορφή τουρισμού είναι η παρατήρηση και η εκτίμηση της φύσης, καθώς και οι παραδοσιακοί πολιτισμοί των φυσικών αυτών περιοχών.
2. Η οργάνωσή του γίνεται από εξειδικευμένες μικρές ομάδες και τοπικές επιχειρήσεις.
3. Οι αρνητικές επιδράσεις στο φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον μειώνονται.
4. Έχει επιστημονικό, εκπαιδευτικό και διερευνητικό χαρακτήρα.
5. Παράγει οικονομικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες, τους οργανισμούς και τους φορείς διαχείρισης φυσικών περιοχών που σκοπό έχουν την προστασία και τη διατήρησή τους, δίνοντας ευκαιρίες εισοδήματος στις τοπικές κοινότητες μέσω της εναλλακτικής αυτής απασχόλησης.
6. Ευαισθητοποιεί τόσο τις τοπικές κοινωνίες όσο και τους τουρίστες για την διατήρηση των φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων

Τα μειονεκτήματα του μαζικού τουρισμού

- Ο έντονα εποχικός χαρακτήρας που οδηγεί στην εντατικοποίηση των διαθέσιμων πόρων κάθε τουριστικού προορισμού.
- Η άνιση γεωγραφική κατανομή της τουριστικής δραστηριότητας και η υπερσυγκέντρωση της τουριστικής προσφοράς με αποτέλεσμα την έξοδο του ενεργού πληθυσμού από τον αγροτικό τομέα και την εγκατάλειψη της αγροτικής γης.
- Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα λόγω της υποβάθμισης του περιβάλλοντος από την αυθαίρετη δόμηση τόσο στην παραθεριστική κατοικία όσο και σε ένα μεγάλο αριθμό παραξενοδοχειακών καταλυμάτων.
- Η μεταφορά του αστικού τρόπου της ζωής με την ευρεία κλίμακα ανέσεων και τρόπων ψυχαγωγίας οδηγεί σε υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων και στην ρύπανση.

Αντιθέτως ο οικοτουρισμός είναι φιλικός με την περιβάλλουσα φύση και συμβατός με το τοπικό περιβάλλον και την τοπική κοινωνία.

Ο οικοτουρισμός υποστηρίζει τη σχέση της ομαλής και ισόρροπης συνύπαρξης του ανθρώπου με την φύση και συνιστά υπέρβαση των κυρίαρχων μορφών ταξιδιωτικής αναψυχής του μαζικού τουρισμού.

Ο έλεγχος του αριθμού των τουριστών είναι απαραίτητος για να μη παρατηρείται υπέρβαση της **φέρουσας ικανότητας** της περιοχής και διάφορες άλλες αρνητικές συνέπειες

Πλεονεκτήματα του οικοτουρισμού

- ▶ 1. Οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν τις φυσικές περιοχές και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, προστατεύοντας παράλληλα την αυθεντικότητα των περιοχών αυτών.
- ▶ 2. Τα εισοδήματα των κατοίκων των αγροτικών και ορεινών περιοχών θ' αυξηθούν μέσα από επιχειρήσεις αγροτουρισμού, ύπνου, φαγητού κ.λ.π.
- ▶ 3. Η αύξηση αυτή του εισοδήματος θα βελτιώσει το επίπεδο ζωής των κατοίκων και θα τους αποτρέψει απ' την φυγή και ερήμωση της υπαίθρου
- ▶ 4. Ο ντόπιος πληθυσμός θα συμμετέχει ενεργά στις αποφάσεις που θα αφορούν το μέλλον της περιφέρειας.
- ▶ 5. Οι «αδύναμες» κοινωνικές ομάδες, όπως οι γυναίκες, μπορούν να ενσωματωθούν στην οικονομική ζωή του τόπου τους και να μειωθεί η ανεργία.
- ▶ 6. Θα αναδειχθεί, θα αξιοποιηθεί και θα διασωθεί η πολιτιστική μας παράδοση.
- ▶ 7. Η αύξηση του συναλλαγματικού αποθέματος μέσω του εισαγόμενου τουρισμού θα είναι αναπόφευκτη.
- ▶ 8. Τέλος, θα μειώσει την εκροή συναλλάγματος, μέσα από την συγκράτηση των ημεδαπών τουριστών, οι οποίοι αναζητούν τις φυσικές ομορφιές στην αλλοδαπή.

Οικοτουριστικές επιχειρήσεις

Ο οικοτουρισμός έχει σημείο αναφοράς το περιβάλλον και κέντρο βάρους την προστασία του γι' αυτό δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς την ενεργό συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων.

Οι επιχειρήσεις που προβάλλουν οικοτουριστικό προϊόν θα πρέπει να έχουν διαφορετική επαγγελματική ηθική που να σέβεται τις αρχές του

Η οικοτουριστική επιχείρηση πρέπει να τηρεί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η επιχείρηση να οργανώνει ταξίδια αναψυχής, ξενάγησης και ψυχαγωγίας σε περιοχές φυσικού κάλλους
- Να λαμβάνει μέρος στην προστασία μη ανανεώσιμων πόρων και άλλων πηγών του περιβάλλοντος
- Να προσφέρει περιβαλλοντική γνώση
- Να προσφέρει άμεσα πλεονεκτήματα για τη συντήρηση παραδοσιακών τόπων και άλλων περιοχών
- Να προσφέρει πλεονεκτήματα για την ενδυνάμωση του γηγενούς πληθυσμού
- Να σέβεται την τοπική κουλτούρα

- Να στηρίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Να συνεισφέρει στην επαφή και γνωριμία του επισκέπτη με την τοπική κουλτούρα, τα ήθη, τα έθιμα και τις τοπικές συνήθειες στη διατροφή.
- Να προωθεί τη φιλοσοφία για «επιστροφή στην φύση» και τα μοναδικά χαρακτηριστικά της.

Οι κυριότερες μορφές οικοτουρισμού

Οι κυριότερες μορφές οικοτουρισμού που έχουν αναπτυχθεί στην Ευρώπη είναι:

- ▶ Επισκέψεις σε εθνικά πάρκα

- ▶ Επισκέψεις σε γεωλογικούς σχηματισμούς

▶ Επισκέψεις σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους

▶ Επισκέψεις σε παραδοσιακούς οικισμούς

▶ Επισκέψεις παρατηρήσεις χλωρίδας και πανίδας

► Επισκέψεις και δραστηριότητες σε υδάτινα οικοσυστήματα

► Αθλητικές δραστηριότητες στη φύση

Επίλογος

Χωρίς αμφιβολία ο οικοτουρισμός είναι εκδήλωση, στην οποία το άτομο αναζητά για τις ευχάριστες διακοπές του τουριστικά καταλύματα που λειτουργούν με οικολογικούς κανόνες. Είναι στην ουσία η μορφή αυτή απόδρασης μια ωφέλιμη εξόρμηση του ανθρώπου στο περιβάλλον, με τη βοήθεια της οποίας συνδυάζει από τη μια την ψυχαγωγία με φιλικές προς τη φύση δραστηριότητες και προσφέρει από την άλλη περιβαλλοντικές υπηρεσίες που θεραπεύουν προβλήματα της φύσης.

Η ομάδα μας

Οι συμμετέχοντες μαθητές στο πρόγραμμα «Οικοτουρισμός: Μια οικολογική πρόταση ανάπτυξης και ζωής»

- ▶ ΓΚΑΓΚΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ B1
- ▶ ΚΟΥΤΣΙΟΥΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ B1
- ▶ ΝΤΟΒΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ B1
- ▶ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΑΝΘΗ B1
- ▶ ΧΥΣΟΛΙ ΧΡΗΣΤΟΣ B1
- ▶ ΝΤΟΥΣΙΚΟΥ ΝΙΚΗ B1
- ▶ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ B2
- ▶ ΒΕΚΑ ΟΥΡΑΝΙΑ B2
- ▶ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ B2
- ▶ ΓΚΟΓΚΟΜΗΤΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ B2
- ▶ ΓΚΟΓΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ B2
- ▶ ΓΟΥΝΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ B2
- ▶ ΔΑΔΑΜΟΓΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ B2
- ▶ ΔΑΔΑΜΟΓΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ B2
- ▶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ B2
- ▶ ΖΥΜΠΙΔΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ B2
- ▶ ΖΩΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ B2
- ▶ ΘΕΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ B2
- ▶ ΙΟΥΡΔΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ B2
- ▶ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ B2
- ▶ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ B2
- ▶ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ B3
- ▶ ΝΤΑΓΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ B4
- ▶ ΤΣΙΔΑΡΙΔΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ B4